

266/1036/.IV metai. D i e p h o l z .1948 m.lapkričio mėn.29 d.

Dr.Bramuglia stengiasi ir toliau tarpininkauti

Susipažinęs su Sovietų Sąjungos, D.Britanijos, Francūzijos ir JAV atsakymais dėl Berlyno valiutos, Saugumo Tarybos pirmininkas dr.Bramuglia posėdžiavo su šešių neutralių valstybių atstovais. Šeštadienį Paryžiuje buvo paskelbti visų valstybių atsakymai į dr.Bramuglios paklausimus. Sovietai savo atsakyme remiasi rugsėjo mėn.30 d.susitarimu Maskvoje. Vakariečiai pareiškia, kad jie buvo pasirengę tartis su sovietais valiutos suvienodinimo reikalu, tačiau ne dėl vakariečių kaltės šie pasitarimai nutrūkę. Vakariečiai pabrėžia, kad jie jokių būdu negali sutikti, kad finansinius reikalus tvarkytų vien sovietai ir vakariečių emisinis bankas. Šis klausimas turįs būti visų keturių valstybių kontroliuojamas. Ateityje vakariečiai į Berlyno reikalus žiūrėsia įvykių šviesoje.

Paryžiuje JAV atstovas šeštadienį pareiškė, kad sovietų laikymas Berlyne sunkina padėtį. Vakariečiai nemano, kad valiutos reikalus išsprendus, susitvarkytų ir kiti reikalai, jei sovietai norėtų vakariečius iš Berlyno išstumti. Rugsėjo mėn.30 d.susitarimai neįgyvendinti. Sovietų taktika Berlyne yra padiktuota politinių motyvų. Vakariečiai ir toliau palaikysią "oro tilto" tarnybą.

Dr.Bramuglia užvakar turėjo ilgus pasitarimus su JAV atstovu. Vakar jis turėjo kalbėtis su Sovietų Sąjungos atstovu Višinskiju. Trečiądienį dr.Bramugliai baigiasi pirmininkavimo terminas Saugumo Taryboje. Iš eilės teks pirmininkauti Belgijos atstovui. Korespondentai praneša, kad tuo atveju, jei dr.Bramuglia norėtų tęsti savo tarpininkavimą Berlyno klausimu, tam būtų galimybių.

Tolimesni milijardai Europos paramai

Prezidentas Trumanas Maršalio plano vykdytojui ambasadoriui Harlanui leido naudotis likusia suma, kuri buvo numatyta panaudoti Europos ir Kinijos pagalbai per penkioliką mėnesių - ligi 1949 m.liepos mėn. Iš visos sumos - 5 milijardų ir 4300 milijonų dolerių - ligi šiolei jau yra sunaudota per 3 milijardus dolerių. Tuo būdu penkiolikai mėnesių numatytoji suma leista sunaudoti per dvyliką mėnesių.

Specialus biuletenis apie Sofulio sveikatos atovį

Graikijos ministerį pirmininką ketvirtadienį ištiko du širdies smūgiai. Buvo rimto pavojaus gyvybei. Ministerio pirmininko pareigas eiti paskirti du jo pavaduotojai. Sekmadienį Atėnuose buvo išleistas specialus biuletenis, kuriame pranešta apie ministerio pirmininko sveikatos atovį. Biuletenyje sakoma, kad pavojus gyvybei praėjęs, ir gydytojai gali pradėti žygius tolimesniam gydymui.

Vakar ministerį pirmininką aplankė arkivyskupas Demaskinos.

Ponia Čankaišek vyksta prašyti paramos

Iš Kinijos paanešama, kad padėtis tenai esanti labai rimta. Kietos kovos vyksta priemiesčiuose Kenkung, esančio ant geležinkelio linijos, jungiančios Sučau ir Nankingą. Ponia Čankaišek vakar išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes prašyti skubios ir stiprios paramos.

Atlanto paktas naujoje fazėje

Šią savaitę Šiaurės Atlanto paktas įeis į naują fazę. Penkių valstybių atstovai parengė to pakto projektą ir pasiuntė į JAV. Šiuo metu esama nuomonių, kad busia du pasiūlymai: 1. Atlanto paktą priimti Vakarų Unijos valstybės ir Ameriką su Kanada, 2. Įtraukti ir kitas valstybes. Antrąjį siūlymą remiančios JAV.

Iš JTO konferencijos darbu

Portinėje Komisijoje šeštadienį Palestinos tarpininkas dr.Ralpho Bunche pranešė, kad Izraelio vyriausybė pareiškusi, jog ji pasirengusi pasitarimams su arabais.

JTO ūkio komisija šiandien pradeda darbą. Bus svarstomas Azijos atstatymo planas, apimęs 5 metus. Tam tikslui yra paskirta 14 mil.dol.

V i e t o s ž i n i o s:

- = Šlandien nugriebtą pieną gauna Nr.157 - 308 nuo 9 - 11 val.
- = Šeštadienį Diepholzo Lietuvių Gimnazijos aštuntosios klasės mokiniai surengė savo tradicinį šimtadienio vakarą. Vakarų programoje buvo deklamacijos, kūrybos bandymai, tautiniai šokiai ir vaizdelis, pavadintas "Pagal naujausią madą".

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys/

- Biškis, biskis, vok. nev. = truputis /kirtis žodžio šaknyje/: duonos tik truputį /trupučiuką, truputėlį/ atriekė.
- Lėbautojas, nelž., vok. der Lebemann, der Schlemmer, der Schwelger = smagiai gyvenęs, dykaduoniautojas, pasismagintojas, smaguriautojas, rijūnas, naktibalda, pabalda, pabaldūnas, baldžius. Lėbavimas = dykinėjimas, dykaduoniavimas, smaguriavimas, pabaldūniškumas, siautimas ir kt. /b.d./

Kitos naujausios radijo žinios:

- = Šeštadienį suėjo 5 mėnesiai, kai vakariečiai Berlyną aprūpina oro keliais. Per tą laiką Berlyną atgabenta 573.000 to maisto, anglies ir kt. reikalingiausių kasdienio vartojimo prekių.
- Vakar dėl miglos Berlyno aprūpinimo tarnybos darbas trukdėsi. Lėktuvai leidosi radaro pagalba. Amerikiečių karinis gubernatorius gen. L. Childs britų žinių agentūros atstovui pareiškė, kad Berlyno oro tarnyba yra pakankamai parengta žiemos darbui.
- = Iš Berlyno pranešama, kad komunistai ruošiasi kampanijai, nukreiptai prieš rinkimus, kurie vyks vakariečių sektoriuose gruodžio mėn. 5 d.
- = Britų radijas pranešė, kad vakariečiai paskelbė konkursą vokiečiams parašyti rašinį, tema: "Ką reiškia Maršalio pagalba man, mano šeimai ir visai Vokietijai". Rašinys neturi būti ilgesnis už 500 žodžių. Geriausių rašinių autoriams numatytos stambios dovanos: radijo aparatai, kelionė į JAV ir kt.
- = Pietų Amerikos atstovas JTO konferencijoje Paryžiuje privačiuose paktarimuose svarstė buv. Italijos kolonijų klausimą. Dauguma Cireneiką palieka britų globai, o Eritrėją - Abisinijai.
- = Šią savaitę Londone laukiama plenarinio 6 valstybių posėdžio Ruhro krašto pramonės klausimais. Svarbiausias punktas esąs prancūzų pasiūlymas sutarptautinti Ruhro pramonės gamybos kontrolę. Prancūzijos, D. Pristacijos ir JAV vyriausybės diplomatinio keliu tęs pasikalbėjimus dėl Ruhro krašto pramonės įmonių nuosavybės. Britų vyriausybė rengia atsakymą į Prancūzijos memorandumą Ruhro pramonės kontrolės reikalu.
- = Didelė migla, kuri gaubė vak. Europą sekmadienį, sutrukdė oro, sausumos ir jūros susisiekimą. Ypač didelis rūkas gaubė Londoną. Lamanšo kanale plaukiantieji laivai naudojo radarą. Iš Prancūzijos išvyko vienas povandeninis laivas ieškoti paklydusio laivo, kuris vežė anglis į Prancūziją. Danijos pakrantėse susidūrė keli laivai. Daug kur pavėlavo traukiniai. Taip pat sutrukdytas ir oro susisiekimas.
- = Prancūzijos angliakasiai jau belgia grįžti prie darbo. Sakoma, kad šiuo metu Prancūzijoje iškasama anglies beveik tiek, kiek buvę iškasama prieš streiką. Užsienio spauda pabrėžia, kad komunistų pastangos palaužti Prancūziją ūkiniai nuėjo niekais.
- = Vakar Ispanijoje buvo renkamas antras savivaldybių tarėjų trečdalis. Rinkimuose dalyvavo sindikatai. Gruodžio mėn. trešiąjį savivaldybių tarėjų trečdalį rinks pereitą sekmadienį išrinktasis pirmasis tarėjų trečdalis ir vakar išrinktasis antrasis tarėjų trečdalis. Kaip žinia, pereitąjį sekmadienį rinkimuose dalyvavo šeimų galvos. Kaip pranešama, rinkimuose nebuvo gausiai dalyvauta.
- = Vengrijos vicepremjeras Rakosi paskelbė viešai kovą bažnyčiai. Jis pareiškė, kad vyriausybė kovos su bažnyčia, nežiūrint, ar ji turės reikalo su kuniga ar kardinolu. Jis ypatingai kaltino kard. Mindszentį už jo politinę veiklą. Prieš savaitę buvo suimtas kardinolo sekretorius.
- = Iš rytų Europos pranešama, kad esama ženklų, jog Stalinas vėl šaukia rytų Europos komunistų vadus pasitarti. Todėl, sakoma, yra atidėtas Lenkijos komunistų ir socialistų partijos konferencija - susijungimas - ir Sofijoje parlamento sesija. Pasimatymas su Stalinu turėtų įvykti tarp gruodžio mėn. 1 - 15 dienos.